

Verzoek tot verwijdering strafrechtelijke persoonsgegevens van Google

Rechtbank Rotterdam

7 februari 2019, nr. C/10/548500/HA RK18-356, ECLI:NL:RBROT:2019:948

(mr. Geerdes)

Noot mr. M.C. Samsom

Verwerking van persoonsgegevens. Verzoek tot verwijdering zoekresultaten. Afweging privacy tegen openbaarheid.

[Wbp art. 16, 22, 36; Richtlijn 95/46/EG]

Een professionele verhuurder is in het verleden strafrechtelijk veroordeeld. Op de grondslag van art. 16 Wet bescherming persoonsgegevens (on-rechtmatige gegevensverwerking) verzoekt hij in deze zaak om Google verschillende weblinks te laten verwijderen uit de zoekresultaten die verschijnen indien op zijn volledige naam wordt ge-googeld. De verhuurder had echter over de aard en gevoeligheid van de informatie, en meer in het bijzonder over diens eerdere veroordeling, niets gesteld. Google had daarentegen onbetwist aan-gevoerd dat de veroordelingen verband hielden met de hoedanigheid van verzoeker als professionele verhuurder. Bovendien bleek dat de verhuurder betrokken was bij verschillende geschillen en vormde zijn rol als verhuurder het onderwerp van een maatschappelijke discussie. De berichtgeving had betrekking op de activiteiten van eiser als verhuurder. De rechtbank oordeelde daarom dat het belang van het publiek om toegang te krijgen tot de informatie over de verhuurder in dit geval prevaleerde boven diens recht op eerbiediging van het privéleven en bescherming van de persoonsgegevens.

[Verzoeker] te Rotterdam,

verzoeker,
advocaat: mr. C.A.H. van de Sanden te Utrecht,
tegen
de rechtspersoon naar het recht van de Verenigde
Staten van Amerika *Google Inc.* te Mountain
View, Californië, Verenigde Staten van Amerika,
verweerster,
advocaten: mr. A. Strijbos, mr. dr. M.A.A. Oost-
veen en mr. R.D. Chavannes te Amsterdam.

Partijen worden hierna [eiser] en Google ge-
noemd.

1. De procedure

(...; red.)

2. Defeiten

2.1. [eiser] is vastgoedondernemer en verhuurt
woningen.

2.2. [eiser] is in het verleden een of meerdere ma-
len strafrechtelijk veroordeeld.

2.3. Google Search is een door Google op het in-
ternet aangeboden zoekmachine. Google Search
helpt internetgebruikers om aan de hand van één
of meer opgegeven zoektermen informatie op het
internet te vinden. De naar aanleiding van de op-
gegeven zoekterm(en) weergegeven zoekresulta-
tenpagina toont hyperlinks (URLs) die verwijzen
naar webpagina's, maar ook naar afbeeldingen of
video's op het internet.

2.4. Bij het opgeven van de volledige naam van
verzoeker "[eiser]" als zoekterm in Google Search
worden als zoekresultaten verschillende URrs
weergegeven.

2.5. Op 14 maart 2018 heeft [eiser] met behulp
van een daartoe bestemd onlineformulier Google
verzocht om een 74-tal URrs niet langer als resul-
taat te tonen bij het invoeren van zijn naam in
Google Search.

2.6. Google heeft hierop per e-mail van 21 maart
2018 ten aanzien van het grootste gedeelte van de
URrs het volgende aan (de advocaat van) [eiser]
bericht:

"Onze conclusie is dat de rol van uw dient in het
openbare leven het algemeen belang, het verdere
gebruik van de URLs in kwestie in de zoekresulta-
ten van Google rechtvaardigt.

Google heeft besloten op dit moment geen actie te
ondernemen tegen deze **URLS**•

3. De standpunten van partijen

3.1.1. [eiser] verzoekt om Google te gebieden om
onverwijld, althans binnen een door de rechtbank
te bepalen termijn, de verwijzing naar de weblinks
die voortkomen uit de zoekopdracht naar zijn
naam uit de zoekresultaten te verwijderen dan wel
af te schermen, een en ander op straffe van het aan
[eiser] verbeuren van een dwangsom ten bedrage
van € 10.000,- per dag, dan wel zulk ander door
de rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag,
te vermeerderen met wettelijke rente, een en an-
der uitvoerbaar bij voorraad, met veroordeling
van Google in de proceskosten. Het gaat [eiser]
om de volgende weblinks:

1. [naam weblink 1]
2. [naam weblink 2]
3. [naam weblink 3]
4. [naam weblink 4]
5. [naam weblink 5]
6. [naam weblink 6]
7. [naam weblink 7]
8. [naam weblink 8]
9. [naam weblink 9]
10. [naam weblink 10]
11. [naam weblink 11]
12. [naam weblink 12]
13. [naam weblink 13]
14. [naam weblink 14]
15. [naam weblink 15]
16. [naam weblink 16]
17. [naam weblink 17]
18. [naam weblink 18]
19. [naam weblink 19]
20. [naam weblink 20]
21. [naam weblink 21]
22. [naam weblink 22]
23. [naam weblink 23]
24. [naam weblink 24]
25. [naam weblink 25]
26. [naam weblink 26]
27. [naam weblink 27]
28. [naam weblink 28]
29. [naam weblink 29]
30. [naam weblink 30]
31. [naam weblink 31]
32. [naam weblink 32]
33. [naam weblink 33]
34. [naam weblink 34]
35. [naam weblink 35]
36. [naam weblink 36]

3.1.2. [eiser] legt aan zijn verzoek ten grondslag
dat de gegevensverwerking onrechtmatig is, nu

het op grond van artikel 8 lid 5 van de Europese Privacyrichtlijn (Richtlijn 95/46/EG) (verder: de Privacyrichtlijn) juncto artikel 16 Wet bescherming persoonsgegevens (verder: Wbp) verboden is om strafrechtelijke persoonsgegevens te verwerken en er geen sprake is van een uitzondering op de toepassing van het verbod.

3.1.3. Daarnaast maakt Google inbreuk op het fundamentele recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van persoonsgegevens zoals verankerd in de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (verder: het Handvest), alsmede in artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (verder: EVRM). Voorts legt [eiser] aan zijn verzoek ten grondslag dat de verwerking van de betreffende persoonsgegevens ook voor het overige onverenigbaar is met de Wbp en de Privacyrichtlijn. Ten slotte heeft [eiser] verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (verder: HvJEU) van 13 mei 2014, C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317, NJ 2014/385 (Google/Costeja) (verder: Costeja-arrest).

3.2. Google LLC heeft verweer gevoerd. Zij zal derhalve als verwerende partij worden aangemerkt. Google concludeert tot afwijzing van het verzoek, met veroordeling van [eiser] in de kosten van het geding, uitvoerbaar bij voorraad.

3.3. Op de standpunten van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4 De beoordeling

De toepasselijkheid van de Wet bescherming persoonsgegevens

4.1. De Wbp is van toepassing als de activiteit van de zoekmachine van Google (Google Search) is aan te merken als verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 2 lid 1 Wbp en Google als exploitant van de zoekmachine verantwoordelijk is voor deze verwerking zoals bedoeld in artikel 1 aanhef en onder d Wbp. Tussen partijen is niet in geschil dat Google bij het aanbieden van de zoekmachinedienst persoonsgegevens verwerkt. Het HvJEU heeft in het Costeja-arrest duidelijkheid verschaft over de reikwijdte van de Privacyrichtlijn in verhouding tot internetzoekmachines. Voornoemde richtlijn is geïmplementeerd in de Wbp. Op grond van de overwegingen in het Costeja-arrest is Google als verantwoordelijke aan te merken. Het verzoekschrift in deze

zaak is op 5 april 2018 ingediend, zodat de Wbp, zoals die gold tot 25 mei 2018, van toepassing is.

De ontvankelijkheid van het verzoek

4.2. Op 14 maart 2018 heeft [eiser] op grond van artikel 36 Wbp bij Google een verwijderingsverzoek ingediend. Google heeft [eiser] op 21 maart 2018 gemeld dat zij ten aanzien van het grootste gedeelte van de URL's geen actie onderneemt. Vervolgens heeft [eiser] op 5 april 2018 een verzoekschrift ingediend. In artikel 46 lid 2 Wbp is bepaald dat het verzoekschrift moet worden ingediend binnen zes weken na ontvangst van het antwoord van de verantwoordelijke. [eiser] heeft het verzoekschrift dus tijdig ingediend.

4.3. Op 28 september 2018 heeft [eiser] een herzien verzoekschrift ingediend. In het begeleidend schrijven heeft (de advocaat van) [eiser] verzocht het herziene verzoekschrift in de plaats te stellen van het oorspronkelijke verzoekschrift. De rechtbank zal daarom bij de beoordeling van het verzoek uitgaan van het herziene verzoekschrift.

4.4. Google heeft aangevoerd dat [eiser] in strijd heeft gehandeld met de goede procesorde door kort voor de mondelinge behandeling een herzien verzoekschrift in te dienen. Volgens Google dient [eiser] ten aanzien van de URL's 4, 7, 9, 11, 15 t/m 18, 20, 26 t/m 29 en 33 t/m 36 niet-ontvankelijk te worden verklaard omdat [eiser] Google niet eerder verzocht om verwijdering dan wel afscherming. Ten aanzien van de URL's 5, 11, 13 en 15 t/m 36 dient [eiser] eveneens niet-ontvankelijk te worden verklaard omdat deze URL's niet verschijnen bij een zoekopdracht op de naam van [eiser], aldus Google.

4.5. Op grond van artikel 46 lid 1 Wbp staat de verzoekschriftprocedure open als de belanghebbende daaraan voorafgaand bij de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens een verzoek op grond van bijvoorbeeld de artikelen 36 of 40 Wbp heeft gedaan en de verantwoordelijke het verzoek afwijst, dan wel het verzet niet honoreert, of niet binnen vier weken een besluit heeft genomen (zie artikel 46 lid 2 jo. 36 lid 2 en 40 lid 2 Wbp).

4.6. Het verweer van Google dat [eiser] niet-ontvankelijk dient te worden verklaard ten aanzien van de URL's 4, 7, 9, 11, 15 t/m 18, 20, 26 t/m 29 en 33 t/m 36 slaagt niet. Eisen van efficiënte rechtspleging brengen met zich dat het verzoek om verwijdering van de URL's in deze procedure inhoudelijk wordt beoordeeld. De nieuwe URL's

hebben immers dezelfde strekking als de in het oorspronkelijke verzoek van [eiser] vermelde URJ:s. Bovendien is Google na de mondelinge behandeling in de gelegenheid gesteld te reageren op het verzoek van [eiser] om voornoemde URJ:s te verwijderen.

Ook het verweer dat [eiser] niet-ontvankelijk dient te worden verklaard ten aanzien van de URJ:s 5, 11, 13 en 15 t/m 36 slaagt niet. Als een URL niet verschijnt, heeft [eiser] geen belang bij verwijdering en hoeft Google de URL niet te verwijderen omdat geen sprake is van verwerking van persoonsgegevens. In het midden kan daarom blijven of de URJ:s in het herziene verzoekschrift daadwerkelijk als zoekresultaten worden weergegeven bij het opgeven van de volledige naam van [eiser] als zoekterm in Google Search.

4.7. Hetgeen hiervoor is overwogen leidt tot de conclusie dat [eiser] ontvankelijk is in zijn herziene verzoek. Na de mondelinge behandeling van dit verzoek zijn partijen in de gelegenheid gesteld schriftelijk te reageren. Partijen zijn er uitdrukkelijk op gewezen dat geen kennis genomen zal worden van eventuele producties. De producties die [eiser] bij zijn nadere reactie heeft gevoegd, zullen dan ook buiten beschouwing worden gelaten.

De inhoud van het verzoek

4.8. [eiser] heeft zijn verzoek primair gegrond op artikel 16 Wbp. In artikel 16 Wbp staat, kort gezegd en voor zover in dit geding van belang, dat de verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens is verboden. Op dit punt heeft het Hof Den Haag in zijn arrest van 23 mei 2017 (ECLI:NL:GHDHA:2017:1360) in rov. 5.11 overwogen dat een beroep van Google op het grondrecht van vrije meningsuiting niet bij voorbaat is afgesloten wanneer zij strafrechtelijke gegevens verwerkt. Anders dan [eiser] stelt, is de omstandigheid dat zoekresultaten leiden naar bronpagina's met bijzondere persoonsgegevens dan ook geen grond om het verwijderingsverzoek zonder nadere beoordeling of afweging toe te wijzen. De vraag hoe moet worden omgegaan met artikel 16 Wbp in de context van het zoekmachine verwijderingsrecht, is aan het HvJEU voorgelegd. Het HvJEU heeft nog geen uitsluitsel gegeven zodat zal worden aangesloten bij de huidige jurisprudentie.

4.9. De rechtbank stelt vast dat [eiser] geen duidelijkheid heeft verschaft over de aard van zijn bij-

zondere persoonsgegevens, dus over zijn veroordelingen. Dat impliceert dat de rechtbank ook niet concreet kan vaststellen of en waar het verzoek binnen de context van artikel 16 Wbp valt.

4.10. Voor de in 4.8. bedoelde nadere beoordeling of afweging is van belang hetgeen de Hoge Raad in zijn arrest van 24 februari 2017 (ECLI:NL:HR:2017:316) heeft overwogen. Onder verwijzing van het Costeja-arrest heeft de Hoge Raad overwogen dat de grondrechten van een natuurlijk persoon als bedoeld in de artikelen 7 en 8 van het Handvest (het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens) in de regel zwaarder wegen dan, en dus voorrang hebben op, het economisch belang van de exploitant van de zoekmachine en het gerechtvaardigde belang van de internetgebruikers die mogelijk toegang kunnen krijgen tot de desbetreffende zoekresultaten. Dat kan in bijzondere gevallen anders zijn, afhankelijk van de aard van de betrokken informatie en de gevoeligheid ervan voor het privéleven van de betrokkene en van het belang dat het publiek erbij heeft om over deze informatie te beschikken, wat met name wordt bepaald door de rol die deze persoon in het openbare leven speelt. In dit licht bestaat de mogelijkheid dat de exploitant van een zoekmachine op grond van artikelen 36 en 40 Wbp is gehouden om desgevraagd ervoor te zorgen dat bepaalde resultaten niet in een lijst van zoekresultaten verschijnen, namelijk als deze feitelijk onjuist zijn of, gelet op het geheel van de omstandigheden van het geval, voor het doel van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend of bovenmatig zijn voor de doeleinden van de verwerking, omdat zij niet zijn bijgewerkt, of omdat zij langer worden bewaard dan noodzakelijk is, dan wel indien zwaarwegende en gerechtvaardigde redenen, die verband houden met de persoonlijke situatie van verzoeker, zich ertegen verzetten dat hem betreffende gegevens het voorwerp van een verwerking vormen. Deze verplichting kan ook bestaan indien de publicaties op zichzelf rechtmatig zijn.

4.11. Derhalve dient beoordeeld te worden of het publiek er belang bij heeft dat als op de volledige naam van [eiser] wordt gezocht, de zoekresultaten verschijnen waarvan [eiser] verzocht heeft ze te verwijderen (vgl. rov. 3.6.3 in HR 24 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:316). Of het publiek belang heeft bij kennisname van de zoekresultaten, wordt met name bepaald door de rol die [eiser] in

het openbare leven speelt, zo blijkt uit rov. 81 van het Costeja-arrest.

4.11.1. Niet is gebleken dat eiser is gereguleerd de publieke zoektocht. Daar staat tegenover dat het AD (eiser) heeft geïnterviewd waarvan zij op 11 maart 2015 verslag heeft gedaan. Verder blijkt uit de zoekresultaten dat eiser bekend is bij diversen gemeenten niet wil hij civielrechtelijke te besluisrechtelijke geschillen hiër. Bovendien hebben de zoekresultaten betrekking op een maatschappelijk debat waar in eiser een negatieve rol wordt toebedeeld. In het licht van deze omstandigheden, kan worden geoordeeld dat eiser, als professioneel verhuurder, bepaaldelijk de rol speelt in het openbare leven.

4.11.2. Voor de vraag of het publiek belang heen bij kennisname van de zoekresultaten is verder het belang dat eiser in 2013 heeft in het verleden een civielrechtelijk is veroordeeld voor het plegen van een strafbaar feit van relatië van aard en ernst. Hij laat in hemzelfden waarvoor hij precies is veroordeeld en wanneer hij is veroordeeld. Google heeft gesteld dat eiser in 2015 strafrechtelijk is veroordeeld omdat hij door middel van dwang probeerde te voorkomen dat huurders hun huurprijs Helen toetsen door de Huurcommissie. In 2017 heeft eiser, zo heeft Google gesteld, een gebieds- en contactverbod ongedwongen gekregen vanwege bedreiging van huurders. De rechtbank gaat uit van de juistheid van deze gegevens, nu eiser een en ander niet heeft betwist. Google op deze veroordelingen heeft het publiek belang bij dat als op de volledige naam van eiser wordt gezocht, de betrokkenen verschijnen die verband houden met voornoemde veroordelingen. Oorloggevoel is dat de veroordelingen verband houden met de activiteiten van eiser als (indirect) verhuurder. Ook de overige gedragingen waarvan melding wordt gemaakt, die met name zien naar de huurders en de politieke discussie omtrent eiser als verhuurder, geven het publiek een wettelijke schending - inzicht over de wijze van zaken doen door eiser. Huidige of toekomstige huurders hebben een zwaarwegend belang om te kunnen weten met welk gedrag van eiser zij te maken kunnen krijgen wanneer zij een woning van hem of van een van zijn ondernemingen (gaan) huren.

4.12. Nu vaststaat dat het publiek belang heeft bij kennisname van de berichtgeving omtrent eiser, dient bevestigd te worden of dat belang zwaarder weegt dan het belang dat eiser heeft bij ver-

wijdering van de URL's die verwijzen naar de informatie over hem op de bronpagina's. Het belang dat het publiek heeft bij kennisname van de berichtgeving omtrent eiser, heeft eiser onvoldoende aangevoerd. Eiser beperkt zich tot een opsomming van de toepasselijke wet- en regelgeving en jurisprudentie en het per URL aanvoeren van het (aan een bijwonderd persoon) gegeven gaat en dat er feitelijke onjuistheden worden vermeld. Eiser zwijgt echter over de aard van de strafrechtelijke procedure. Gevoel is onderbouwd onvoldoende wat precies feitelijk onjuist is aan de betreffende berichtgeving. Eiser en ander brengt mee zich dat niet valt te stellen dat de verwerkte gegevens feitelijk onjuist zijn, onvolledig of niet terzake dienend of bovenmatig zijn voor de doeleinden van de verwerking. Ten slotte is de berichtgeving over eiser voornamelijk op zijn handelen als verhuurder. Inbreuk op het recht op eerbiediging van het privéleven is dan ook in mindere mate aan de orde. Onder deze omstandigheden is de rechtbank van oordeel dat het belang van het publiek bij kennisname van de berichtgeving over eiser zwaarder weegt dan het belang dat eiser heeft bij verwijdering van de URL's. De huidige of toekomstige huurder van eiser (een in de verhouding tot eiser als verhuurder over het algemeen zwakkere partij), kan via deze berichtgeving op de hoogte raken van de achtergronden van eiser en de (juridische) discussies omtrent eiser, wat relevant kan zijn voor de afweging of men (nog langer) van eiser wil huren.

4.13. Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat het verzoek van eiser zal worden afgewezen.

4.14. Eiser zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van Google worden begroot op een bedrag van € 626,- aan griffierecht en € 1.629,- (3,0 punten x f. 543,-) aan salaris advocaat, totaal op een totaalbedrag van € 2.255,-.

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. wijst het verzoek af;

5.2. veroordeelt eiser in de proceskosten, aan de zijde van Google vastgesteld op € 2.255,-;

5.3. verbindt de uitspraak uitvoerbaar bij voorraad.

NOOT

In deze uitspraak verzoekt een verhuurder aan Google om bepaalde zoekresultaten te verwijderen die verwijzen naar vroeger door hem begane strafrechtelijke handelingen. Het is alweer vijf jaar geleden dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) een spreekwoordelijke steen in de vijver gooide doordat het in de baanbrekende uitspraak *Google/Costeja* (HvJ EU 13 mei 2014, ECLI:EU:C:2014:317) voor het eerst "het recht om vergeten te worden" erkende. *Google/Costeja* heeft verscheidene rimpels veroorzaakt, waaronder deze uitspraak van de Rechtbank Rotterdam. In het navolgende zal ik deze uitspraak bespreken en evalueren, maar eerst zal ik de lijn in de jurisprudentie sinds *Google/Costeja* uiteenzetten.

Google/Costeja

Het HvJ EU oordeelde in *Google/Costeja* dat de activiteiten van zoekmachines gelden als "verwerking van persoonsgegevens" en dat exploitanten van een zoekmachine worden aangemerkt als "gegevensverantwoordelijke" in de zin van Richtlijn 95/46/EG. Dit bood burgers de mogelijkheid om Google op grond van art. 36Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) - de Wbp is een implementatie van Richtlijn 95/46/EG - rechtstreeks te verzoeken persoonsgegevens uit de zoekresultaten te verwijderen "indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn".

Het HvJ EU presenteerde tevens een toetsingskader voor de beoordeling van deze zogeheten "verwijderingsverzoeken": Bij de beoordeling dient een juist evenwicht ("fair balance") te worden gevonden tussen het privacybelang van degenen die zijn gegevens verwijderd wil zien enerzijds en de gerechtvaardigde belangen van de internetgebruikers die toegang tot de informatie willen krijgen en het belang van de exploitant van de zoekmachine anderzijds. Het HvJ EU onderkende de grote invloed die zoekopdrachten via een online zoekmachine kunnen hebben op iemands privéleven. Hieruit volgde volgens het HvJ EU dat het privacybelang van de betrokkene "in beginsel voorrang [krijgt, MS] niet enkel op het economische belang van de exploitant van de zoekmachine, maar ook op het belang van het

publiek om deze informatie te vinden wanneer op de naam van de persoon wordt gezocht. Dit zal echter niet het geval zijn indien de inmenging in de grondrechten van de betrokkene wegens bijzondere redenen, zoals de rol die deze persoon in het openbare leven speelt wordt gerechtvaardigd door het overwegende belang dat het publiek erbij heeft om, door deze opmerking, toegang tot de betrokken informatie te krijgen" (par. 97).

In de rechtspraak sinds *Google/Costeja* worden als bijzondere redenen die een rechtvaardiging kunnen vormen voor een inbreuk op de privacybelangen van een persoon vooral genoemd:

(i) de aard van de betreffende informatie, (ii) de mate van gevoeligheid van deze informatie en (iii) het belang van het publiek om over de informatie te beschikken, in welk verband in het bijzonder de rol die de persoon in het openbare leven speelt van belang wordt geacht (vgl. HR 24 februari 2017, «EP» 2017/24, r.o. 3.6.5).

Strafrechtelijke persoonsgegevens

Het behoeft geen uitleg dat zoekresultaten waarin strafrechtelijke persoonsgegevens voorkomen - dat wil zeggen: gegevens waarvan in voldoende mate kan worden aangenomen dat er sprake is van een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld aan strafbaar handelen - bij uitstek gevoelige informatie zijn. De Wbp bevat een aparte bepaling (art. 16Wbp) waarin een verbod op verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens staat opgenomen. In lagere rechtspraak werd aanvankelijk geoordeeld dat een verwijderingsverzoek dat betrekking heeft op strafrechtelijke persoonsgegevens slechts kon worden afgewezen op grond van één van de limitatief opgesomde, beperkte uitzonderingsgronden van art. 22 Wbp - en dus *niet* op grond van één van de hierboven vermelde bijzondere redenen (vgl. Rb. Overijssel 24 januari 2018, «JA» 2017/40). Dit zou de mogelijkheden van verweer voor Google drastisch beperken. Vooralnog is onduidelijk hoe moet worden omgegaan met het verbod uit art. 16Wbp binnen de context van verwijderingsverzoeken. Deze vraag is inmiddels als prejudiciële vraag voorgelegd aan het HvJ EU. In de tussentijd heeft de lagere rechtspraak echter niet stilgezeten. Het Hof Den Haag heeft bijvoorbeeld geoordeeld dat Google zich kon beroepen op de zogeheten "journalistieke exceptie" uit art. 3 lid 2 Wbp, op grond waar-

van art. 16Wbp niet van toepassing zou zijn (Hof Den Haag 23 mei 2017).

In een latere uitspraak heeft de Rechtbank Amsterdam echter geoordeeld dat Google zich niet op de journalistieke exceptie kan beroepen, nu Google geen journalistieke activiteiten zou verrichten, maar "in feite een elektronisch gegeneerde kaartenbak" is (Rb. Amsterdam 15 februari 2018, «JBP» 2018/50, r.o. 4.7). Niettemin concludeerde ook de Rechtbank Amsterdam dat art. 16 Wbp niet van toepassing is in de context van verwijderingsverzoeken, omdat de essentiële functie van zoekmachines naar haar oordeel "onaanvaardbaar [zou, MS] worden beperkt" indien Google in het geheel niet meer zou mogen linken naar zoekresultaten met strafrechtelijke persoonsgegevens.

Nu zowel het Hof Den Haag als Rechtbank Amsterdam oordeelde dat art. 16 Wbp niet van toepassing is in deze context toetsten zij het verwijderingsverzoek allebei aan het toetsingskader voor "gewone" persoonsgegevens, met dien verstande dat zij in hun belangenafweging reenschap gaven van het bijzondere karakter van strafrechtelijke persoonsgegevens "vanwege de gevoeligheid van de informale" (Rb. Amsterdam 15 februari 2018, «JBP» 2018/50, r.o. 4.14). Dit betekent dat hogere eisen worden gesteld aan de bijzondere redenen die een verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens kunnen rechtvaardigen. Zo is het enkele feit dat het publiek in het algemeen graag wil weten dat iemand is veroordeeld onvoldoende, maar moet er sprake zijn van "een bijzonder en zwaarwegend publiek belang" (r.o. 4.18). Dit volgt overigens niet alleen uit de extra gevoeligheid van strafrechtelijke persoonsgegevens, maar ook uit het uitgangspunt dat een veroordeelde nadat hij voor zijn misdaden ter verantwoording is geroepen met een schone lei moet kunnen beginnen.

Met name wordt in de jurisprudentie getoetst of het tonen van een bepaald zoekresultaat *ex nunc* relevant is voor het publiek (vgl. Rb. Midden-Nederland 8 mei 2018, ECLI:NI:RBMNE:2018:2196; Rb. Amsterdam 19 juli 2018,

ECLI:NL:RBAMS:2018:8606; Rb. Gelderland 22 oktober 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:5600).

Belangrijke factoren bij deze toetsing zijn onder meer: het tijdsverloop sinds de verschijningsdatum van de publicatie waarnaar Google verwijst, het tijdsverloop sinds het vergrijp, het karakter en de feitelijke juistheid van de publicatie en de

vraag of de publicatie betrekking heeft op iemand in privéhoedanigheid of professionele hoedanigheid. Indien wordt geoordeeld dat een publicatie een journalistieke rol vervult in het maatschappelijke debat of dat er een relatie bestaat tussen de veroordeling van een persoon en diens actuele werkzaamheden wordt het verwijderingsverzoek doorgaans afgewezen.

Onderhavige uitspraak

Deze uitspraak van de Rechtbank Rotterdam gaat over een professionele verhuurder die Google verzoekt om verwijdering van zoekresultaten die strafrechtelijke persoonsgegevens van hem bevatten. Dit verzoek onderbouwde de verhuurder met een opsomming van privacyregels en -jurisprudentie, met de stelling dat elke URL bijzondere persoonsgegevens bevatte en met de stelling dat de berichtgeving over zijn veroordelingen onjuist was, zonder nader te onderbouwen wat er precies onjuist was.

Google beriep zich op verschillende bijzondere redenen om te onderbouwen dat het publiek belang had bij kennisneming van de berichtgeving over verzoeker. Google voerde aan dat de zoekresultaten betrekking hadden op het handelen van verzoeker als professionele verhuurder, dat verzoeker om verschillende redenen een rol speelde in het openbare leven - onder meer vanwege een interview in het AD en enkele lopende geschillen - en dat het publiek er belang bij had om over de berichtgeving te beschikken, aangezien de zoekresultaten aan huidige en toekomstige huurders een waarschuwend inzicht konden geven in de gedragingen van verzoeker als verhuurder.

De Rechtbank Rotterdam woog de belangen tegen elkaar af en oordeelde dat niet was komen vast te staan dat "de verwerkte gegevens feitelijk onjuist zijn, onvolledig of niet ter zake dienend of bovenmatig zijn voor de doeleinden van de verwerking" (r.o. 4.12). De verzoeker had volgens de rechtbank onvoldoende aangevoerd tegen het belang dat het publiek heeft bij kennisneming van de berichtgeving over verzoeker.

Evaluatie uitspraak

Deze uitspraak onderstreept dat het enkele feit dat hoge eisen worden gesteld aan rechtvaardigingsgronden voor een verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens niet betekent dat geen eisen zouden worden gesteld aan de onderbou-

wing van een verwijderingsverzoek. Dat een verzoeker stelt in zijn privacybelangen te zijn geschaad, is op zichzelf onvoldoende voor toewijzing van zijn verzoek- ook ingeval van strafrechtelijke persoonsgegevens. De belangen van de verzoeker worden immers afgewogen tegen belangen van anderen. Naarmate het belang van het publiek bij kennisneming van een bepaald zoekresultaat groter is, zal een verwijderingsverzoek uitvoeriger moeten worden onderbouwd.

Naar mijn oordeel is het terecht dat eisen worden gesteld aan de onderbouwing van een verwijderingsverzoek en dat wordt benadrukt dat ook bij een verwijderingsverzoek dat ziet op strafrechtelijke persoonsgegevens een belangenafweging ten grondslag ligt aan de beoordeling van het verzoek. Het mes snijdt bij strafrechtelijke persoonsgegevens immers aan twee kanten. Enerzijds bevatten zoekresultaten met strafrechtelijke persoonsgegevens gevoelige informatie en vormen dergelijke zoekresultaten naar hun aard een ernstige inbreuk op het recht op de eerbiediging van het privéleven van een betrokkene. Anderzijds zal het publiek in veel gevallen een belang hebben bij kennisneming van publicaties waarin wordt bericht over gegronde strafrechtelijke verdenkingen tegen of strafrechtelijke veroordelingen van die betrokkene.

Ik kan mij echter niet vinden in het oordeel van de Rechtbank Rotterdam dat een "inbreuk op het recht op eerbiediging van het privéleven in mindere mate aan de orde" zou zijn in deze zaak, nu de berichtgeving over eiser "voornamelijk op zijn handelen als verhuurder" ziet. Dit lijkt mij om drie redenen een onjuist oordeel. Allereerst meen ik dat een inbreuk geen gradueel, maar een binair begrip is: er is wel of geen inbreuk. Daarnaast staat dit oordeel haaks op de lijn in de jurisprudentie betreffende art. 8 EVRM. Daarin is het privéleven nu juist steeds ruimer opgevat en wordt bijvoorbeeld ook de werkplek inmiddels aangemerkt als een omgeving ("a zone of interaction") waarin mensen identiteitsbepalende relaties aangaan met anderen (vgl. EHRM 16 december 1992, ECLI:NL:XX:1992:AD1800). Ik meen dan ook dat berichtgeving ter zake van professionele handelingen minstens zo goed een inbreuk kan vormen op het privéleven als berichtgeving ter zake van privéhandelingen. Tot slot betekent het serieus nemen van het uitgangspunt dat iemand na het uitzitten van zijn straf met een scho-

ne lei moet kunnen beginnen naar mijn oordeel dat diegene in de regel ook zijn oude werk weer zou moeten kunnen oppakken. Ook om die reden zie ik niet in waarom van belang is of de berichtgeving betrekking heeft op strafrechtelijke professionele gedragingen of privégedragingen. Met inachtneming van het vorenstaande zou de beslissing van de rechtbank overigens mijns inziens niet anders luiden, maar systematisch acht ik het argument van belang: het verwijderingsverzoek moet naar mijn mening niet worden afgewezen omdat geen inbreuk zou zijn gemaakt op het recht op eerbiediging van het privéleven van de verzoeker, maar omdat het geschade privacybelang van de verzoeker niet opweegt tegen de gerechtvaardigde belangen van anderen.

mr. M.C. Samsom

advocaat bij Stadermann Luiten Advocaten

49

Opeisen succesfee in dit geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar

Kantonrechter Rechtbank Rotterdam zp
Dordrecht

31 januari 2019, nr. 6939143\CV EXPL
18-3321, ECLI:NL:RBROT:2019:829
(mr. Wouters)

Letfelschade. Succesfee voor rechtsbijstandverlener. Redelijkheid en billijkheid.

[BW art. 6:248 lid 2]

Gedaagde heeft letselschade opgelopen bij een verkeersongeval en laat zich bijstaan door een rechtsbijstandverlener (eiser). In de overeenkomst wordt bepaald dat deze de buitengerechtigde kosten bij wederpartij ASR kan claimen en tevens een succesfee krijgt over de uitkering. Als ASR een (slot/uitkering doet, weigert gedaagde de succesfee te voldoen.

Eiser vordert betaling van de succesfee. Gedaagde beroept zich op nietigheid van de overeenkomst. Door deze overeenkomst heeft eiser voor zijn werkzaamheden dubbel kunnen declareren. Subsidiair is sprake van dwaling. Gedaagde wist